

het bedoelde
is de critiek
oordeel, critiek
a groode
ne.
reformeerde
de goddelijke
we voor.

zuur".
verwonder-
oordeelt diens
menschen,
met bewij-
serienerd te
kuyper-visie,
tijd gehad

wien of wat
eenige vaste
verwant aan
en van de
ning". Want
in men zich
Barth betreft,
in O.E.V. de
Wij gevoelen
uth recht te
en tegen deze
... Nu men
den waren
enen wij ten
en te moeten

der Moderne
rom gebieden,
is. En „zich
e toch fataal

ethische
id.
gedachten en
ler anti-Asso-

tr Geelkerken

wanneer Gans-
rangers zijn
ie haar tijl
eigen kerkjes
e niet alleen
len kring der
vormden be-
eering naar
verwant
lenzen van
ing, oot tot
antie bij deze
leiden

vele gedach-

en grondslag
deem van de

t. anthropolo-
den mensch.

baarheid vast

even gekend.

is mee legen

het anders."

mensen is

d de ervaring

er waarheid.

It is op die

af, geworden

ord de norm

Ve doen den

s we zoo „zijn

chten dat we

re tendenzen?

in 't geding!

wil doen in

d Christelijke

wat verdwijnt

met de voor-
ligge ordina-

n der waar-
wijzen opstel-

der Schriften

Vrije Univer-

ekende com-

later feitelijk

ring van ds

houdt nog

it" (vervolg-

een nieuw ge-
raagstuk mis-

Assen niet ge-
zen een predi-

kant, die door zijn uitspraken over de vier bekende bijzonderheden in het Paradijsverhaal twijfel had gewekt, of hij wel van harte instemde met wat onze Belijdenis aangaande het gezag der Schrift zegt. Het oordeel, dat de Synode hierover uitsprak, droeg zeer stellig een dogmatisch karakter, in zoo verre zij op een bepaald en concreet punt het gezag der H. Schrift, zooals onze Kerk dit belijdt, gehandhaafd heeft en deze uitspraak dus, zooals vanzelf spreekt, voor alle ambtsdragers der Kerk bindend gezag had. Formeel bindend was deze uitspraak voor de Vrije Universiteit niet en kon ze niet zijn, omdat de Universiteit als zodanig niet onder het gezag der Synode staat. En concreet kon de vraag, of het geschilpunt, waarover de Synode te Assen besliste, al dan niet met de Gereformeerde beginselen in verband stond, eerst aan de orde komen, wanneer gebleken was, dat een der docenten in zijn leer of onderwijs hieromtrent een afwijkend gevoelen had, in welk geval, zooals de Commissie terecht opmerkt, de leden geen anderen weg hadden kunnen inlaan dan het voorstel te doen om een Commissie van Enquête te benoemen. Maar er is meer dan dit: niet alleen dat niet gebleken is, dat de docenten, tegen wier kerkelijke houding bezwaar was ingebracht, een afwijkende meening hadden verkondigd, maar een humer, gelijk op de jaarvergadering te Arnhem werd medegedeeld door den Voorzitter, had met de leerstellige uitspraak van de Asser Synode zijn instemming betuigd, en de andere drie hadden een verklaring geteekend dat „als bij hun onderwijs oot ter sprake mochten komen de punten waarover het kerkelijk geschil ontstond, zij nimmer bezwaar hebben gehad en ook nu nog niet hebben, zich daarbij aan de letterlijke opvatting te houden".

De Heij („Zeeuwsch Kbl.") herinnert aan de eerste opmerking van het rapport:

dat leerstellige uitspraken van belijdende Gereformeerde Kerken als zodanig in den kring der Vrije Universiteit uiteraard geen juridisch-bindend gezag hebben, daar de Vrije Universiteit een zelfstandig bestaan heeft naast de kerk en voor de handhaving van haar Gereformeerde karakter haar eigen statuut en inrichting bezit.

Ook de Heij behoort tot hen, die natuurlijk dit allang verwacht hadden te hooren, immers, met citaten uit dr Kuyper's oratie over de souvereiniteit in eigen kring staft bij de bewering, dat dit standpunt van meet af voor de positie der V. U. erkenning vond. Maar wat de zaak zelf — materieel genomen — betreft:

Het kerkelijk standpunt van een viertal docenten had bij velen de vraag doen opkomen of deze docenten voor hun onderwijs nog wel stonden op de basis van art. 2 der Statuten; op den grondslag der Gereformeerde beginselen? De vraag, of er bij hen nog was de erkenning van het volstrekte gezag der Heilige Schrift? Die erkenning van dat volstrekte gezag der H. S. vorderde — naar de meening van alle leden — instemming met de dogmatische beslissing van de Synode te Assen. Daarom werd gevraagd of niet moest worden uitgesproken, dat Art. 2 der Statuten, voor wat betreft het Goddelijk gezag der H. S., in dien zin moest worden geïnterpreteerd (uitgelegd).

Die vraag had recht. Is het zóó, dat kerkelijke uitspraken als zodanig geen bindend gezag hebben binnen den kring der Universiteit, dan laat toch de Souvereiniteit in eigen kring toe, dat de Universitaire kring zelf uitsprekt, dat een bepaalde uitspraak als juist wordt erkend en als norm wordt aanvaard.

Zoo werd echter de vraag te Arnhem niet geformuleerd. De vraag werd ruimer gesteld n.l. of Art. 2 der Statuten zoo is te interpreteren, dat tot de daar genoemde Gereformeerde beginselen behoort het Goddelijk gezag der Heilige Schrift, gelijk de Gereformeerde Kerken in Nederland in haar kerkelijke vergaderingen hebben beleden en handhaven.

De laatste woorden hebben we gespatieerd, want daarop komt het aan.

Vervolgens herinnert de Heij aan de bekende conclusie der commissie inzake het ongereformeerde handelen van wie het bijbelsch geschiedverhaal berooft van zijn historisch karakter; bevoegt daarmee zijn instemming, maar zegt, dat er toch zeker nog vragen overblijven:

Nu blijven er zeker nog vragen. De ongerustheid werd gewekt door het kerkelijk standpunt van vier docenten, die zich aansloten bij de kerkengroep, die Dr Geelkerken volgt.

Die ongerustheid was gegrond. Immers de grondslag van die kerken is die van niet-Assen, of sterker uitgedrukt: die van tegen Assen. En het geschil tusschen de Geref. Kerken en die van het z.g.n. Hersteld Verband, gaat juist over de opvatting van het Schriftgezag.

Men doet die kerken als groep toch zeker geen onrecht, wanneer men zegt dat haar „leer" op dit punt afwijkt van en staat tegenover die van de Geref. Kerken. Als nu die vier docenten — het zijn er nu maar drie meer, want Mr Zevenbergen vertrok naar Utrecht — behooren tot die kerkengroep, aanvaarden ze ook die leer, maar dan wijken ze af van de uitspraak, die de commissie voorstelt, of zij aanvaarden die uitspraak der commissie, maar dan zijn ze het niet eens met de leer van hun kerk.

Het laatste zou ons een oorzaak van vreugde zijn. Alleen was dan toch niet ongewenscht, dat duidelijk werd uitgesproken, dat men tot die kerkengroep kan behooren zonder het eens te zijn met haar leer. Dat zou voor een kerk wel een eigenaardige uitspraak zijn, maar dat moet die kerk weten. Voor de V. U. lijkt het ons noodig, dat duidelijk blijke, dat de bedoelde docenten instemmen met de conclusie der commissie. Dan is de reden voor ongerustheid weggenomen.

Tenslotte zegt de Heij:

De interpretatie van Art. 2 der Statuten wordt al

zoo vastgesteld zakelijk in overeenstemming met de dogmatische beslissing van de Synode te Assen.

Het zou heerlijk wezen en de positie van de V. U. tusschen van ons Gereformeerde volk versterken, wanneer straks kon worden gemeld dat niet alleen Directeuren en Curatoren, maar ook alle professoren vrijwillig deze verklaring voor hun rekening nemen.

In het „Geref. Kerkbl. van Maassluis, Vlaardingen etc.", schrijft de heer G. G. Gijben van Den Haag en in de „Geref. Haagsche Kb." de heer G., eveneens van Den Haag, over dezelfde zaak. De heer Gijben schrijft d. d. 21 Mei; gelijk ook dhr. G.:

Om nu den nevel te doen optrekken, hebben de vier bedoelde hoogleraren enkel te verklaren, dat zij zich blijvend overtuigd houden van de onfeilbare ingeyving van het historisch gedeelte der Heilige Schrift, en mitsdien van het Paradijsverhaal in al zijn bijzonderheden.

Geschiedt dit niet uit eigen beweging, dan — zoo wil het mij voorkomen — hebben de leden en begunstigers der Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Geref. grondslag het bezwaarlijk af te wijzen recht om voor te stellen in de eerstkomende jaarvergadering dat de H. H. directeuren en curatoren der V. U. desangende ernstig navraag doen bij het vierstal.

In de hoop dat deze „kwestie" nu eens niet verder met veel omslag op de lange baan zal geschoven, maar in alle eenvoudigheid zal beslecht worden.

Wat de heer Gijben hieraan liet voorafgaan, komt zakelijk vrijwel overeen met wat dhr. G. schreef:

De vorm van zulk een opdracht was bestid foutief, omdat de V. U. van den beginne aan zich vrij verklaard heeft, niet alleen van den Staat, maar ook van de kerkelijke instituten. Derhalve moest het nu door de commissie eindelijk ingezonden Rapport ook wel zeer beleurstellen. De commissie legt nadruk op den eisch van de handhaving van het Schriftgezag, maar kon en mocht niet vaststellen, dat eenige Synodale uitspraak van de z.g.n. tijd bindend zou zijn voor de niet-theologische professoren. Het staan van de V. U. als zodanig buiten de gereformeerde kerken als instituut verbodt dit.

Na het Rapport, ook al wordt het door directeuren en curatoren der V. U. overgenomen, blijft dus de nevel nog hangen.

Het enige en voornaamste, dat ons gereformeerde volk moet interesseeren, en dat bevrediging kan bieden, is nu, dat de vier hoogleraren, die, formeel genomen, instituut-kerkelijk „overgingen" naar een nieuw kerkverband, hetzij uit eigen beweging of ingevolge navraag van de bestuurders der V. U., hoofd voor hoofd de verklaring afleggen, dat zij onverzwakt zich overtuigd gevoelen, dat de Bijbelsche historie, met inbegrip van alle Paradijs-bijzonderheden, door Gods Geest is daargesteld zooals wij ze lezen, dus in de gewone, eigenlijke beteekenis der woorden. Overigens zijn de hoogleraren vrij in hun kerkelijk gedrag.

Een voorstel in dien zin zal m. i. dan ook moeilijk kunnen uitblijven, tenzij het door spontane tegemoetkoming voorkomen wordt.

Eindelijk zegt dr H. Kaajan in „Utr. Kb.":

De hoogleraren (aldus professor Grosheide) weten straks, wat als afwijking van Art. 2 zal worden beschouwd.

Maar als de hoogleraren nu eens een andere interpretatie van Artikel 2 hebben, wie maakt uit, dat zij ongelijk hebben en Heeren Directeuren en Curatoren gelijk?

Artikel 2 der Statuten is immers onveranderlijk. Een interpretatie van dit Artikel heeft geen rechtsgeldigheid. Ook al aanvaarden Heeren Directeuren en Curatoren de voorgestelde interpretatie van Artikel 2, blijven hoogleraren nog geheel vrij.

Duidelijk is mij daarom de zaak nog niet.

Karl Barth's vonnis over de groep-Geelkerken: seclerisch!

Karl Barth wordt — men weet het nu langzamerhand wel — in de groep-Geelkerken zeer gretig aangehoord. Wat uit gereformeerd standpunt — althans volgens sommiger oordeel — daartegen aangevoerd wordt, blijft daar buiten bespreking; hetgeen van een blijkbaar niet-gereformeerd gezelschap en zijn orgaan ook niet verwondert. Onlangs gaf ik in „De Bazuin" — ik meen, ook hier — een citaat uit de dogmatiek van Karl Barth, die sommige, juist voor de groep-Geelkerken karakteristieke, eigenschappen naar voren bracht als speciaal typeerend voor de secte, en de haeresie. Hatelijk, zulk citeren, niet? Ja, ja; — tenzij voor wie zich herinnert, dat de geref. kerken door een niet onvrijmoedigen jongen man uit dien kring „seclerisch" genoemd zijn, en dat er nog steeds enkele menschen zijn, die het geoorloofd vinden, hun kerk te verdedigen, omdat ze, kan dat niet meer, althans moeten betuigen aan haar bestrijder, met woord-en-daad. Hetzelfde citaat, dat ik toen gaf, heeft dezer dagen ook dr E. D. Kraan getroffen. Hij zegt ervan in de Geref. Kb. van Maassluis, Vlaardingen en al die andere plaatsen (wanneer krijgt dit blad eens een naam, dien men noemen kan zonder buiten adem te raken?):

In de kringen, die Dr Geelkerken volgen, is Barth tegenwoordig een gevierd en een toonaangevend man.

Niet, dat het conflict-Geelkerken zelf naar aanleiding van eenig onderdeel uit de theologie van Barth, uitbrak. De brochure van Dr Geelkerken uit den tijd om de Asser Synode lezend, krijgt men sterk den indruk, dat hij toen van deze nieuwe theologische strooming nog geen kennis had genomen en van Barth zelf weinig of misschien wel niets gelezen had. En in ieder geval kwam Dr Geelkerken toen van

een gansch andere zijde dan Barth ooit gekomen is.

Maar na de beslissing van Assen kwam de keer. Elke geest, die schijnbaar of in werkelijkheid Anti-Assensch was, werd toen geamexeerd, ook al stemde hij — nauwkeurig onderzocht — heelemaal niet met den eigen geest samen.

Dr. Geelkerken had gezegd, dat de openbaring onze bevatting en ons intellectueel begripen verre te boven gaat; en ook Barth had gesproken van het Woord Gods, dat spot met alle redelijkheid en logica des menschen. Zoo scheen Barth pro-Geelkerken en anti-Assen te wezen, terwijl verscheidenen niet eens de eenvoudige volkswijsheid ter harte namen, dat, wanneer twee hetzelfde zeggen, het toch niet hetzelfde is. Laat staan, dat men onderscheidde, dat bij Geelkerken een gansch andere geestesrichting (supra-historisme) aan het woord was dan bij Barth (irrationalisme).

Bovendien traden tot Dr Geelkerken's kring toe personen, die veel meer dan hij van Barth kennis hadden genomen en met hem zichzelf ook verwant voelden en vriendschap sloten.

Men denkt natuurlijk hier dadelijk aan prof. Haitjema.

Wat dr Kraan schrijft is nuchter, nuchter, maar waar, waar. En waarlijk ook nog noodig, zoolang er nog hoogleraren zijn, die bij al dit onwetenschappelijk geharrewar van de pers van dr Geelkerken rustig toezien.

Vervolgens merkt dr Kraan op (ik kan en wil het citaat niet bekorten, want de strijd met de groep-Geelkerken begint eigenlijk pas, althans in nieuwe phase):

Nu wil het geval, dat deze zelfde, als autoriteit opgeroepen, Barth in zijn onlangs verschenen dogmatiek (deel I, blz. 386—387) zich ook uitgesproken heeft over het onderscheid tusschen kerk en secte of ketterij en dit in dezen geest gedaan heeft.

Nadat Barth geconstateerd heeft, dat er tijden kunnen komen, waarin opnieuw beslist moet worden, wie nu eigenlijk als kerkelijk leeraar en wat nu eigenlijk als kerkelijk dogma is aan te merken, gaat hij aldus voort: Maar zulke veranderingen moeten altijd van binnen uit, uit de Schrift als het Woord Gods, uit het geloof en de gehoorzaamheid der kerk zelf volgen; maar ze moeten niet overgenomen zijn uit veranderingen in het wereldbeeld en de sociologische structuur der samenleving, niet uit het sentiment en gevoelsaigingen van den modernen mensch en niet uit wat het cultuurbewustzijn eischt en meebrengt. Want hierdoor onderscheidt zich een reformatie der kerk van een onbeduidende ketterij, dat de eerste de kerk van binnen aanrijpt, de tweede van buiten; dat de eerste de vraag op werpt, hoe het met de kerk tegenover de Schrift staat en de tweede, hoe zij de wereld kan behagen.

Wanneer men nu bedenkt, dat Dr Geelkerken in het kerkelijk conflict niet uit de Schrift argumenteerde, maar telkens zich beriep op de cultuur, het andere wereldbeeld, Oostersche geschiedbeschrijving, dan verstaat men ook, dat zijn kerkelijke beweging naar Barth's oordeel zeker geen reformatie, doch ketterij en secte is.

Wil men nu in de kringen van Dr Geelkerken zich bij voorkeur aan Barth oriënteeren — het zij zoo, en men zal dit zelf moeten verantwoorden. Maar de eerlijkheid brengt toch mede, dat men dan ook dit oordeel van Barth, dat uit diens grondideeën consequent voortvloeit, aanvaardt en erkent, dat deze de nieuwe kerkformatie niet als reformatie aanmerken wil.

Nu zegge men niet, dat het er weinig toe doet, of men kerk of secte of hoe dan ook heet, mits men slechts geloven mag den Geest van Christus te bezitten. Want aldus staan de zaken niet. De tegenwoordigheid des Geestes is immer aan de kerk gebonden en verbonden — en hier staat zeker het instituut der kerk niet buiten — en de vraag naar den Geest des Heeren kan nooit buiten het kerkelijke vraagstuk om behandeld worden. Evenzeer als omgekeerd het kerkelijk vraagstuk altijd een geestelijk vraagstuk, d.w.z. een vraagstuk ook betreffende den Geest des Heeren is. Indien men werkelijk als bijzondere Geestes-gedoopten aangemerkt wil wezen, zal men de kerkelijke vraag niet uit den weg kunnen gaan, en bij deze kwestie spreekt de vereerde leidsman Barth niet van reformatie, doch van haeresie.

Men leze en overwege. En de groep-Geelkerken rammele nu eens niet met enkele Barthiaansche termen, maar toone, dat het haar „meenens" is, als zij „onder het oordeel" zegt te willen doorgaan.

K. S.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Beroepen te:

Naambrugge: M. Bouwman, cand. te Utrecht.
Oud-Schoonloek en Kielwinderwer: R. J. v. d. Woerd, cand. te Kampen.
Rotterdam (De Heij-Tuin): H. D. Drent, geestelijk verzorger van de stichting „Wolffhuys" te Wolffhuys.
Sellinga en Westerloo: W. v. d. Heide, cand. te Ferwerd.
Wansveld en St. Anna-Parochie: W. E. Gerritsma te Oudaga (Small).

Aangenomen naar:

Naambrugge: M. Bouwman, cand. te Utrecht.
Landerdorp: J. J. Dijk te Woudsend.

Bedankt voor:

Herwijnen: H. Enserink te Zuidwolde (Gr.).
Kamerik bij Woerden: R. de Jager te Nunspeet.

Jubilea:

3 Juni: F. W. Geerds te Hallum, 25 jaar.
7 Juni: E. A. Groenewegen te Halfweg (N.H.), 25 jaar.
7 Juni: W. L. Milo te Almelo, 25 jaar.
14 Juni: W. Oosterbeert te Ter Apel, 25 jaar.

De G. J. Wissink.

De G. J. Wissink, emeritus-predikant der Geref. Kerk van Zwammerdam heeft zich metterwoon te Hilversum gevestigd.

De J. A. C. Rullmann.

Naar wij vernemen zal de Geref. Kerk van Rotterdam als 2den missionair Dienaar op haar zendingsterrein in Midden-Java voorstellen te herroepen De J. A. C. Rullmann, te Weltevreden.

Deze roeping zal zeer waarschijnlijk door De Rullmann worden opgevolgd. Hij zal dan binnenkort repatriëren, om zich eerst nog een poos in het vaderland voor te bereiden, alvorens tot het werk der zending in te gaan.

Beroepbaar.

De heer W. A. Zwaan, theol. cand., Dijkje 15, Heider, zal gaarne een eventueel beroep uit een der Geref. Kerken in overweging nemen.

Peremptoir examen.

De classis Middelburg der Geref. Kerken heeft na gehouden peremptoir examen toegelaten tot het predikambt den heer P. J. O. de Bruijne te Leiderdorp, beroepen predikant te Vrouwepolder-Gapinge.

Candidaten tot den H. Dienst.

De Classis Schiedam der Geref. Kerken heeft in haar gehouden vergadering preparatoir geëxamineerd en bij de Geref. Kerken beroepbaar gesteld den heer J. van der Kooij, te Maasland (Z.H.), theol. candidaat aan de Vrije Universiteit te Amsterdam.

„Wachter” en „Hazzin”.

De Kerkeraad der Geref. Kerk Den Haag-West besloot aan het Curatorium der Theologische School te Kampen te verzoeken pogingen in het werk te stellen tot de vereniging van het blad „De Wachter” met „De Hazzin”.

CHH. GEREFORMEERDE KERK.

Tweetal te:

Naam: L. de Bruijne te Zwolle en P. de Sant te Boskoop.

Beroepen te:

Bassum: J. Jongeleen te Hilversum.
Hillegom: J. A. Bickel te Slidrecht.
Munsterwoude: J. Tolma te Zaandam.

Bedankt voor:

Leerdam: P. de Smilt te Boskoop.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Amsterdam: G. Lans te Suawoude.
Borne: D. Tromp te Heerlen.
Grevelduin-Capelle: A. v. Willigen te Woudrichem.
Heerden bij Harderwijk: E. Schimmelp te Lanteren.
Hilversum (de pred. pl.): A. K. Straatsma te Zandvoort.
Hoofddorp: P. F. v. Noort te Oud Loosdrecht.
Hoogeveen (vac. H. v. Amels): J. C. Wolthers te Oostwedde.
Lemmer: D. M. Vermet te Balk.
Loon op Zand: G. C. Severijns te Waarder.
Nigtevecht: H. Dekker te Baskethorne.
Opheusden: H. A. Leemans Jr te Delft.
Oostermeer (Fr.): J. F. Berkel te Schoonebeek.
Ochten (Beywe): J. v. Amstel te Putten (G.).
St. Maartensdijk: A. v. d. Kooij te Kampen.

Rotterdam-Charlois (de pred. pl.): G. J. Kooijhaas te Oud-Beijerland.

Aangenomen maar:

Elkerzee: J. Koopmans, cand. te Graveland.
Gietboorn: G. J. v. d. Berg te Nunspeet-Geldrop.
Hillegomberg: D. M. Blankhart te Nijverdal.
Hoorn op Terschelling (toez.): T. Leenders te Lobith.
Rijperkerk: H. W. J. C. Huiselaar te Zevenbergen.

Commissie „Gerko” Arbeid van de zeven samenwerkende Kerken van Amsterdam en omgeving tijdens de Olympische Spelen.

L. S.

Het zij ons vergund de leden onzer Kerken er mede in kennis te stellen, dat zij, wanneer zij Amsterdam in deze tijden bezoeken, een rustig zijde en een aangename omgeving kunnen vinden in onze gezellige lokalen.

Heerenracht 534a, bij het Rembrandtplein. Wij willen deze lokaliteiten, die wij vanaf 15 Mei tot en met 15 Augustus geopend hebben, gaarne te hunner beschikking stellen. Men vindt daar een gemakkelijk zijde. Men kan daar van allerlei lectuur vinden, couranten en tijdschriften en illustraties. Men kan zich neerzetten in den schaduwrijken tuin. Men kan daar tegen lage prijzen consumptie gebruiken. Men kan daar allerlei inlichtingen inwinnen, welke men wenscht te ontvangen.

Wij wenschen hiernede, naast den Evangeliseerenden arbeid, die voor het avondwerk in de binnenstad hier zijn steunpunt vindt, ook de eigen leden onzer Kerken van dienst te zijn in deze maanden vol drukte en verleiding. Wij hopen, dat velen van deze gelegenheid gebruik zullen maken.

De lokaliteiten zijn in den regel den geheelen dag geopend, in allen gevallen van den namiddag 2 uur. Men kan tevens een introductiekaart of meerdere kaarten aanvragen aan het adres van het Centraal-Bureau, den Texstraat 1, of men kan zich rechtstreeks op den dag of op de dagen dat men in Amsterdam zal vertoeven, in het gebouw aanmelden, dat kenbaar is aan de vlaggenverfijering en aan het groote bord.

Namens de Commissie:

B. A. KNOPPERS,
Leider Centraal-Bureau.

Een eigen kerkgebouw voor Semarang (N.O.I.) Onderstaand schrijven ontving ons blad voor deze rubriek:

Semarang, Maart 1928.

Weltevreden, en Eerw. Heeren en Broeders.

De Kerkeraad der Gereformeerde Kerk van Semarang (Nederlandsch-Indië) vraagt Uwe welwillende aandacht voor het volgende.

Reeds sedert geruimen tijd wordt hier de behoefte gevoeld aan een eigen kerkgebouw. Tot heden komt de gemeente iederen Zondag samen in de hal der Christelijke School. Tot hiertoe kon dat ook, maar deze wordt te klein en de Kerkeraad is dan ook sedert lang bezig gelden te verzamelen, waarmede de kosten van den bouw eener kerk bestreden kunnen worden. Zoo is ons bouwfonds aangegroeid tot f17.000 terwijl er nog f8.000 werd toegezegd. Dit bedrag is echter niet voldoende om er een kerk van te kunnen bouwen, die aan zeer bescheiden eischen voldoet.

Met zeer groote blijmoedigheid werd dit bedrag bijeengebracht en er zal nog wel meer geofferd worden, maar

toch moet de Kerkeraad inrichten ook buiten onze gemeentegelden te verzamelen, want voor den Kerkbouw is zeker nog vijf en twintig duizend gulden meer noodig.

Leeningen sluiten, die een belangrijk bedrag aan ruime aflossing op de jaarlijkse begroting zouden versorgen, lijkt den Kerkeraad zeer ongewenscht, daar de Kerk van Semarang sinds de komst van een eigen Herder en Leeraar, voor groote uitgaven staat. Ook de arbeid onder de verstrooiden, die steeds intensiever wordt en die ook voor de Hollandsche Kerken van het grootste belang is, vraagt veel van de financiële draagkracht onzer gemeente. Hierbij komt, dat onze gemeente bestaat uit leden, die hier bijna allen slechts tijdelijk vertoeven. Het aantal van hen, die hier blijven, is slechts gering. Overplaatsing van enkelen kan, waar ons ledental zoo klein is, de kerkelijke inkomsten plotseling geweldig doen dalen. Daardoor kan de Kerkeraad geen vaststaande verplichtingen als rentebetaling en aflossing van leeningen, op zich nemen. En, onze Kerk is een van de kleinste Indische Kerken. Wel ontvingen we een subsidie van de Deputaten voor den arbeid onder de verstrooiden Gereformeerden in Nederlandsch-Indië, maar toch moet jaarlijks uit onze gemeente ongeveer twaalf duizend gulden opgebracht worden tot instandhouding van den Eeredienst. Het aantal gezinshoofden en anderen, die de lasten kunnen helpen dragen, bedraagt in Semarang en daarbuiten nog geen vijftig en is dus wel zeer klein.

De Kerkeraad meent dan ook met vrijmoedigheid een beroep te mogen doen op de medewerking der Hollandsche Kerken, om te trachten zijn doel, het bouwen van een kerk, te bereiken. De Kerkeraad vraagt U daarom in Uw Kerk een collecte te doen houden, of indien dit bezwaarlijk kan, een gift te willen afzonderen voor het Bouwfonds van de Kerk te Semarang.

Helpt de Kerk te Semarang, de enige Indische Kerk, die nog niet in een Kerkgebouw kan samenkomen, een eigen huis des gebeds te bouwen.

Voor te verleen hulp zegt de Kerkeraad U bij voorhand zeer hartelijk dank.

Met heilbode en Broedergroeten.

Namens den Raad der Gereformeerde Kerk van Semarang.

J. H. SILLEVIS SMIT, Praeses.
G. M. A. LAERMOES, Scriba.

Pandean Lamper 22.

Hierna is de volgende verklaring toegevoegd:

Ondergetekende, die zich tijdens zijne reis door Indië persoonlijk op de hoogte heeft gesteld van den toestand der Semarangse gemeente, heeft het voorstande van zoek aan de Gereformeerde Kerken in Nederland zeer warm aan.

Door deze kleinste van de Indische Kerken is en wordt een offervaardigheid aan den dag gelegd, waarvoor de waardeering moeilijk te groot kan zijn, en ook overigens mag zij aanspraak maken op de warme belangstelling der Nederlandsche Kerken.

Ik hoop daarom van harte, dat onze Kerken in Nederland de Semarangse gemeente met een fiske collectieopbrengst zullen verblijden.

H. COLIJN.

Deputaat der Generale Synode der Gereformeerde Kerken in Nederland voor den arbeid onder de verstrooiden Gereformeerden in Nederlandsch-Indië.

Lezers van „De Reformatie”, die met zooveel sympathie dit blad ontvangen, wilt ook uw **FAMILIE-ADVERTENTIËN** ter plaatsing zenden.

Heden verscheen bij J. H. KOK te Kampen:

EEN BLANKE VROUW

ONDER

DE KANNIBALEN

CHRISTUS-PREDIKING
IN DEN SOEDAN

DOOR

JOHANNA VEENSTRA

Uit het Engelsch vertaald
door Ds D. K. WIELENGA

190 bladzijden
Met portret, 2 kaarten en
23 originele foto's

Prijs f1.90. Gebonden f2.75

De schrijfster, die als zendeling werkt in 't hartje van Afrika op een zeer eenzame en afgelegen post, vertelt in dit boek van al haar wederwaardigheden daarginds. 't Is buitengewoon interessant, te lezen van al den bijna ongelooflijken arbeid van deze geloofvolle en moedige vrouw.

Een prachtig zendingsboek!

Heeren Hoeden- en Mode-Magazijnen

G. J. DE BEER

UTRECHT BILTHOVEN
Burg. Reigerstr. 34 Jullianslaan 4b
Telef. 13107 Telef. 26395

Steeds groote keuze

Hoeden, Overhemden, Dassen
Pyama's - Sokken
ONDERGOEDEREN.

AVONDMAALSERVIEZEN in alle metalen
DOOPVONTEN in marmer, hout en metaal
— Vraagt teekeningen met prijsopgave —

Alleen in 1928 afgeleverd of onderhanden voor:

Nieuwveen (Z.-H.), Zoutkamp, Luttich a. d.	1e
Dedemsv., Opwierde, Amsterdam, Vierhul-	kwart.
zen, Makkum, Borger, Dussen (N.-B.).	
Bodegraven, Varsseveld, Voorthuizen,	2e
Rijnsburg (Z.-H.), St. Anna ter Muiden,	kwart.
Hallum (Fr.), De Wilp (Gron.)	

Door deze vele leveranties

uiterst billijke prijzen en prima uitvoering

H. HEMMES JZn Groningen

Hoffleverancier

- Anno 1820 -

Lezers van „De Reformatie”! Wekt uw kennis op proefnummers
van ons Blad aan te vragen.

Uitgave OOSTERBAAN & LE COINTRE. Goes.

LICHTSTRALEN UIT HET WOORD

DOOR K. WIELEMAKER

in leven Redacteur van „De School met den Bijbel”

Prijs, in fraalen linnen stempelband, f 3.25.

Tijdens zijn leven schreef de heer WIELEMAKER in „De School met den Bijbel” regelmatig de rubriek „Lichtstralen”, die zoo zeer de aandacht trokken, dat herhaaldelijk, vooral in onderwijskringen, aangedrongen werd op een bloemlezing daaruit.

Deze wensch is thans vervuld. De heer A. JANSE, hoofd der Chr. School te Biggekerke, één der bijzondere vrienden van wijlen dhr. WIELEMAKER, belaste zich met de samenstelling van de begeerde bloemlezing, welke thans is verschenen.

Er zal zeker geen schoolbibliotheek zijn, waarin dit werk niet een plaats zal vinden, en velen, die zich maar even de „Lichtstralen” van den heer WIELEMAKER herinneren, zullen zich het werk ook persoonlijk willen aanschaffen, waar de lezing ervan zooveel lichtstralen doet vallen van groote waarde voor het verstaan en doorvoelen van zoo menig schriftwoord, in verband met opvoeding en onderwijs.

Avondmaal- en Doopstellen

levert in zilver, verzilverd,
vernikkeld en tin zeer billijk

T. FABERIJ DE JONGE - GOES

Hoffleverancier - Oppericht 1833

Fabriek van Gouden en Zilveren Werken

Zijt ge wellicht bestuurslid van een Chr.
Schoolvereniging?

En leest gij als zoodanig ook het Weekblad

„DE SCHOOL MET DEN BIJBEL”?

Zoo niet, vraag dan enkele nummers ter
kennismaking bij de Uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE. GOES.

APELDOORN

BOEKHANDEL

G. VAN DEN BOOM

beveelt zich bevoegd aan
voor de levering van alle
BOEKEN, noodig voor
School, Catechisatie en
Huisgezin.

STATIONSSTRAAT 86

APELDOORN.

PREEKBOEKJES

prima papier, 30 lijnen,
24 blz., in stevig omslag
met etiket, 100 ex. f4.—,
50 ex. f2.25, 25 ex. f1.30,
franco p. p. Vraagt mon-
ster.

Boekh. Fa F. WOLFERS,
Meppel, Postrekening 11198

Plaats uw Familie-Advertentiën
in „De Reformatie”

G. H. BARNEVELD

PAPIER

AMERSFOORT

BELANGRIJKE HERDRUKKEN

Heden verscheen:

**PAEDAGOGISCHE
BEGINSELEN**

DOOR

Dr H. BAVINCK

— DERDE DRUK —

Royaal formaat — 184 pag.

Prijs f2.90 — Geb. f3.90

**DE NIEUWE
OPVOEDING**

DOOR

Dr H. BAVINCK

— TWEEDE DRUK —

Royaal formaat — 107 pag.

Prijs f1.75 — Geb. f2.75

Deze werken zijn onmis-
baar voor alle opvoeders.
Ouders en onderwijzers,
leeraren en predikanten,
leiders van Knapen- en
Meisjesverenigingen en
Zondagsschoolonderwij-
zers — kortom allen, die
de jeugd hebben te leiden
en te vormen, dienen het
doge kennis te nemen van
deze boeken.

UITGAVEN VAN

J. H. KOK TE KAMPEN

Door te adverteeren.
Kan uw zaak rendera-